

Gespreksavonden verwachte vergunningaanvraag windpark Goyerbrug November 2018

De gemeente Houten verwacht begin 2019 een aanvraag te ontvangen voor een windpark nabij de Goyerbrug. Er leven bij bewoners grote zorgen over de impact van het windpark. De gemeente wil gesprekken voeren met omwonenden om de zorgen te horen en de vragen die daarbij komen kijken waar mogelijk te beantwoorden.

In november 2018 heeft de gemeente hiermee een start gemaakt. Er zijn drie gespreksavonden georganiseerd. Alle omwonenden in een straal van 2500 meter rondom de voorziene locatie windpark Goyerbrug zijn hiervoor uitgenodigd.

De gespreksavonden vonden plaats op:

- Maandagavond 12 november in Schalkwijk (ongeveer 40 aanwezigen)
- Donderdagavond 15 november in 't Goy (ongeveer 65 aanwezigen)
- Maandagavond 19 november in Cothen, gemeente Wijk bij Duurstede (ongeveer 100 aanwezigen)

Elke avond begon met het ophalen van vragen van de aanwezigen. Deze vragen werden daarna door wethouder Hilde de Groot, ambtenaren van de gemeente Houten en Provincie Utrecht beantwoord. Ook zijn er een aantal dia's vertoond. Deze staan op: www.houten.nl/windparkgoyerbrug. Op deze pagina staan ook een aantal krantenberichten uit de lokale media die over deze avonden zijn verschenen.

Hoewel alle drie de avonden een eigen dynamiek en inhoud kenden, kwamen de vragen die zijn gesteld, zorgen die zijn geuit en suggesties die zijn gedaan op hoofdlijnen overeen. Onderstaand verslag is een samenvatting van de meeste gestelde vragen en suggesties die aan de orde zijn gekomen en de beantwoording daarvan. De antwoorden kunnen aangevuld zijn met een verwijzing naar een wettekst, een achtergrond of een website. Dit verslag is dus geen letterlijke weergave van hetgeen gezegd is tijdens de avonden.

Tijdens de gespreksavonden zijn er veel vragen gesteld die voortkwamen uit zorgen en emoties die er leven onder de aanwezigen. We zijn ons ervan bewust dat die zorgen en emoties niet altijd goed tot haar recht komt in dit verslag. De wethouder heeft het gehoord en heeft er begrip voor. Het laat zich echter lastig vangen op papier. Wij vragen hiervoor uw begrip.

Thema's

De gestelde vragen zijn onderverdeeld in de volgende thema's:

1. Doel van de avonden
2. Locatie Goyerbrug
3. Draagvlak
4. Toetsingskader / effecten geluid en slagschaduw
5. Alternatieve vormen van verduurzaming of energieopwekking
6. Aantasting van landschap
7. Rol Provincie Utrecht
8. Vergelijking met buitenland
9. Proces vergunningaanvraag
10. Windpark Houten
11. Planschade
12. Initiatiefnemer
13. Suggesties
14. Tot slot...

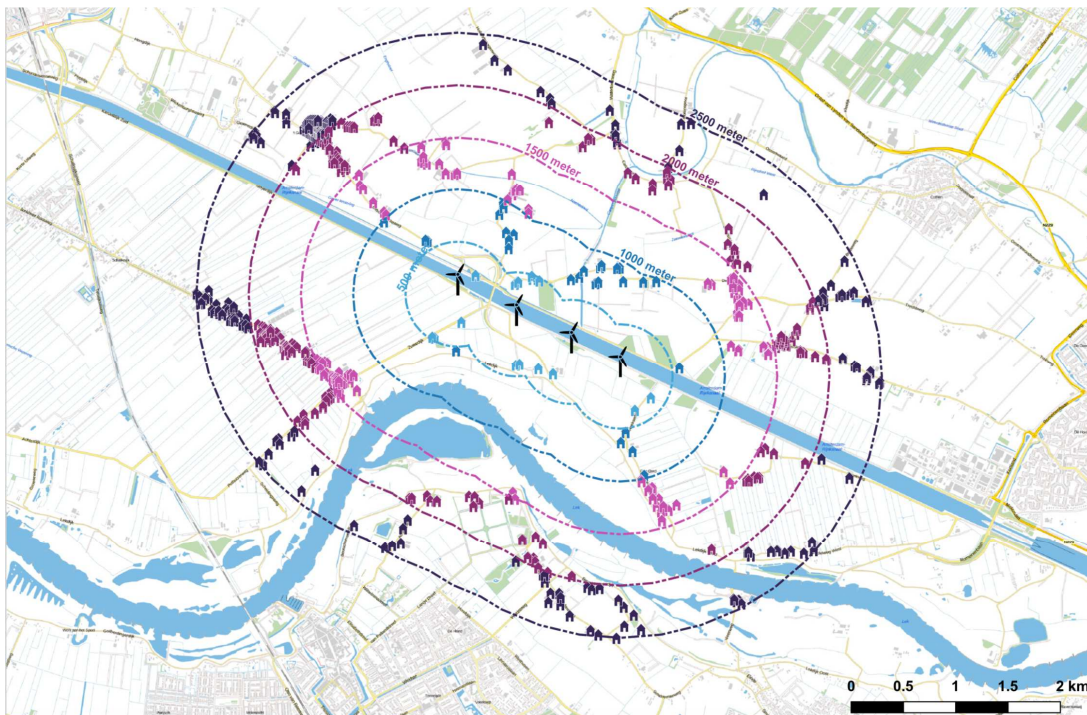
1. Doel van de avonden

Vragen die zijn gesteld:

- *Wat is het doel van deze gespreksavonden?*
- *Kunnen inwoners nog invloed uitoefenen of komt het windpark er sowieso?*
- *Is er een kans dat de gemeente nee gaat zeggen tegen de vergunningsaanvraag?*
- *Welke beïnvloedingsruimte is er nog voor omwonenden?*
- *Waarom zijn alleen omwonenden binnen 2500 meter uitgenodigd?*
- *Hoe weet de gemeente Houten zeker dat de vergunningsaanvraag nu wel ingediend gaat worden?*

Het doel van de gespreksavonden is om direct omwonenden vragen te laten stellen, hun mening te geven en zorgen te uiten over windpark Goyerbrug. De gemeente vindt het belangrijk om te horen wat er leeft bij de omwonenden. Dit verslag, maar ook uitkomsten van andere gesprekken en bijeenkomsten in de omgeving, worden meegenomen in het besluitvormingsproces. Het is aan het college van B&W en de gemeenteraad om een afweging van alle belangen te maken.

Er zijn alleen omwonenden binnen de straal van 2500 meter uitgenodigd omdat zij belanghebbenden zijn. De Raad van State hanteert als uitgangspunt dat iemand belanghebbende is als diegene woont binnen een afstand van tien keer de tiphoogte van een windturbine. De initiatiefnemer geeft aan dat de tiphoogte maximaal 241 meter is. Dit komt neer op een invloed gebied van 2410 meter. Dit heeft de gemeente afgerond naar 2500. De gemeente wil ook in gesprek gaan met bewoners buiten deze straal. Er is echter gekozen om te starten met een gesprek met belanghebbenden.

NB: De locatie van de windturbines op dit kaartje is niet tot op de centimeter nauwkeurig. Voor het bepalen van de aan te schrijven adressen is gebruik gemaakt van de (wel nauwkeurige) x, y-coördinaten van de windturbines.

Wanneer de aanvraag wordt ingediend is niet bekend bij de gemeente. Wel heeft de initiatiefnemer een m.e.r.-beoordeling (milieu effect rapportage die de milieugevolgen van een besluit in beeld moet brengen voordat het besluit wordt genomen) ingediend. Daaruit maakt de gemeente op dat de vergunningaanvraag binnen afzienbare tijd wordt ingediend.

Het proces van de vergunningsaanvraag staat verderop in dit verslag omschreven. De kans is aanwezig dat de gemeenteraad geen (ontwerp)verklaring van geen bedenkingen afgeeft en daarmee 'nee' zegt tegen de vergunningsaanvraag.

Als het college de vergunningaanvraag afwijst (en daarmee besluit een afwijking van het bestemmingsplan niet toe te staan), dan kan de initiatiefnemer het besluit om de vergunning niet te verlenen aanvechten bij de rechter. Daarnaast kan hij ook aan de provincie vragen om een inpassingsplan. De provincie is wettelijk verplicht om daaraan mee te werken. Verderop in dit verslag staat meer uitleg over de rol van de provincie. Dit maakt de kans groot dat er windmolens komen bij Goyerbrug.

2. Locatie Goyerbrug

Vragen die zijn gesteld:

- *Locatie is bepaald op basis van proces van 10 jaar geleden: is dat niet erg lang geleden om nu besluit op te nemen?*
- *Er is in het verleden onvoldoende inspraak mogelijkheid geweest.*
- *Waarom heeft de gemeente Houten de handreiking van de NLVOW niet gevolgd? Deze avond is eigenlijk stap 9 in het proces, terwijl dat stap 1 zou moeten zijn.*
- *Past de voorziene hoogte van de windmolens in de huidige structuurvisie?*
- *Hoe kan de initiatiefnemer rechten ontlenen aan de structuurvisie als er ook een bestemmingsplan geldt?*
- *Waarom plaatst de gemeente Houten de windmolens niet op 't Rond of langs de rondweg in plaats van op de gemeentegrens met Wijk bij Duurstede die geen windmolens wilt.*
- *Waarom schuift u het plan niet meer op richting Schalkwijk, bij Wijk van Duurstede vandaan?*
- *Wat is de inhoudelijke argumentatie achter deze locatie?*
- *Waarom plaatst u deze vier windmolens niet op zee?*

De locatie Goyerbrug is in de structuurvisie Eiland van Schalkwijk en in de provinciale structuurvisie aangewezen als geschikte locatie voor een windpark. Deze locatie:

- Heeft een hoog milieurendement. Dit betekent een hoge opbrengst van duurzame energie tegenover een relatief lage aantasting van het milieu.
- Sluit aan bij een langgerekt element in het landschap, namelijk het Amsterdam-Rijnkanaal.
- Ligt in een voor Utrechtse begrippen dunbevolkt gebied. Daarmee is het aantal mensen dat overlast kan ervaren beperkt. Omgekeerd zijn ook minder maatregelen nodig om de overlast (van met name geluid en slagschaduw) voor de omgeving te beperken.

Meer informatie over de keuze voor deze locatie vindt u in het [raadsbesluit](#) van 13 maart 2001 of in de [Structuurvisie Eiland van Schalkwijk](#) vastgesteld op 22 december 2011. Een structuurvisie bevat visie en hoofdlijnen van nieuwe ontwikkelingen in een gebied. Concrete uitwerking van de visie gebeurt in een bestemmingsplan of bij de verlening van een omgevingsvergunning. Voor het eiland van Schalkwijk is in de structuurvisie bepaald dat er windmolens langs het Amsterdam Rijn kanaal kunnen worden geplaatst. Er is niets opgenomen over de hoogte van de windmolens. Het vaststellen van een structuurvisie is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Ook is de locatie opgenomen in de Provinciale structuurvisie.

De structuurvisie Eiland van Schalkwijk en de Provinciale structuurvisie zijn in samenspraak met bewoners en andere betrokkenen tot stand gekomen. De locatie is op basis van inspraak verkleind en verplaatst ten opzichte van het oorspronkelijk beoogde zoekgebied. De wethouder geeft tijdens de avonden aan te begrijpen dat bovenstaande allemaal lang geleden is en snapt dat zeker een Provinciale structuurvisie voor mensen lastig is te volgen.

Het NLVOW heeft een bruikbaar [handboek](#) gemaakt. Dit handboek bevat een stappenplan van formuleren van beleidsdoelstellingen op het gebied van duurzaamheid tot en met uitvoering en handhaving van een (wind)project. Dit proces is de gemeente Houten 10-20 jaar geleden al gestart.

In deze (lange) periode is het rondom windpark Goyerbrug geruime tijd stil geweest. Dat had te maken met de realisatie en evaluatie van Windpark Houten.

Deze lange stilte houdt niet in dat we weer bij nul beginnen. De gemeente bouwt voort op eerder gemaakte keuzes. De afgelopen 10 jaar heeft de locatie bij de Goyerbrug geen grote fysieke veranderingen doorgemaakt. Daarom blijft deze locatie voor de productie van windenergie geschikt. We snappen dat het lastig is dat er geruime tijd geen communicatie heeft plaatsgevonden. De gemeente gaat de komende periode de communicatie rondom de aanvraag windpark Goyerbrug intensiveren en wil actief in gesprek met alle betrokkenen.

Tot slot is er een vraag gesteld waarom de windmolens niet op zee worden geplaatst. Op nationaal niveau wordt in het klimaatakkoord uitgewerkt hoe Nederland de eigen energievoorziening gaat verduurzamen. Wind op zee is daarbij als eerste in beeld. Op zee kan maar een maximaal aantal windmolens geplaatst worden. Dat is niet genoeg om in 2050 CO₂-arm te zijn in Nederland. Hiervoor is ook wind op het land nodig en andere vormen van energie zoals zonneparken, zonnedaken, geothermie, etcetera. De keuze is niet óf het een óf het ander, maar hoeveel van elk. De gemeente kijkt naar alle vormen van energie.

3. Draagvlak

Vragen die zijn gesteld:

- *Wat verstaat de Gemeente Houten onder draagvlak?*
- *Op wie precies heeft 'draagvlak' betrekking (gaat het alleen om de direct omwonenden of alle inwoners in de gemeente Houten)?*
- *Hoe wordt draagvlak meegewogen?*
- *Draagvlak staat als belangrijk vermeld in het coalitieakkoord van de gemeente Houten. Wat is de consequentie als de meerderheid hier het plan niet steunt?*

Het zorgen voor draagvlak is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer. De gemeente heeft een '[leidraad communicatie en participatie bij particuliere \(bouw\)initiatieven](#)' gemaakt voor initiatiefnemers. Hierin staat beschreven hoe de omwonenden betrokken kunnen worden bij de ontwikkeling van een initiatief. De gemeente toetst bij de vergunningsaanvraag de communicatie en participatie van de initiatiefnemer aan de hand van deze leidraad.

Draagvlak is wettelijk gezien geen criterium maar het college vindt draagvlak belangrijk. Dat staat letterlijk zo in het coalitieakkoord. Draagvlak is daarmee een belangrijk aspect dat gewogen wordt in de besluitvorming. De besluitvorming is geen cijfermatige afweging maar een kwalitatieve afweging waarin alle belangen zorgvuldig worden meegenomen. Op de uitkomsten van die (af)weging kunnen en willen we niet vooruitlopen. De gemeente gaat dus ook zelf in gesprek met de omgeving, zowel binnen als buiten de straal van 2500 meter, om de goede afweging te kunnen maken.

4. Toetsingskader / effecten geluid en slagschaduw

Vragen die zijn gesteld:

- *Wat is het wettelijk kader waaraan de vergunningsaanvraag wordt getoetst?*
- *Heeft de gemeente voldoende kennis om de effecten van het windpark te beoordelen?*
- *Worden kwetsbare objecten binnen de risicocontour (cirkel om de windmolens) meegenomen in de besluitvorming?*
- *Hoeveel slagschaduw is toegestaan?*
- *Zou gezondheid niet het belangrijkste toetsingskader moeten zijn?*
- *Hoe gaat u de inhoudelijk aangeleverde onderzoeken checken of ze juridisch kloppen?*
- *Er is wel een milieueffectrapportage, maar niet zoiets als een 'bewonerseffectrapportage'. Zou zoiets niet ook meegewogen moeten worden in het besluitvormingsproces?*

Het wettelijk kader waaraan de vergunningsaanvraag wordt getoetst is divers en uitgebreid. Om tot een vergunningverlening over te gaan moet er sprake zijn van een 'goede ruimtelijke ordening'. Hierbij zijn verschillende wetten van belang, onder andere:

- de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
<https://wetten.overheid.nl/BWBR0024779/2018-07-28>
- de Wet ruimtelijke ordening
<https://wetten.overheid.nl/BWBR0020449/2018-07-01>
- de Wet milieubeheer
<https://wetten.overheid.nl/BWBR0003245/2018-07-01>
- het Activiteitenbesluit Wet milieubeheer
<https://wetten.overheid.nl/BWBR0022762/2018-01-01>

Er wordt getoetst aan de regelgeving en de normen die gelden op het moment dat de aanvraag wordt beoordeeld. Voor bijvoorbeeld geluid en slagschaduw gelden specifieke normen. Het uitgangspunt van de wet is dat als wordt voldaan aan die normen er geen sprake is van negatieve gezondheidseffecten.

Als de gemeente niet beschikt over voldoende kennis om de aangeleverde onderzoeken en informatie te beoordelen, dan vragen zij dit aan een onafhankelijk en deskundig adviesbureau. De suggestie over een bewonerseffectrapportage neemt de gemeente mee in het vervolgproces.

De rijksoverheid heeft factsheets gemaakt over geluid en slagschaduw bij windturbines:

Geluid

https://www.rvo.nl/sites/default/files/2018/06/RVO-042-1601_FS-DUZA%20Geluid%20infoblad%20MR.pdf

Slagschaduw

https://www.rvo.nl/sites/default/files/2018/06/RVO-039-1601_FS-DUZA%20Slagschaduw%20infoblad%20MR.pdf

5. Alternatieve vormen van verduurzaming of energieopwekking

Vragen die zijn gesteld:

- *Zijn er alternatieve vormen van energieopwekking bekeken?*
- *Heeft de gemeente voldoende kennis in huis over andere vormen van energie?*
- *Wat heeft de gemeente Houten aan onderzoek gedaan om ook andere vormen van verduurzaming te verkennen?*
- *Welk bedrag heeft gemeente Houten geïnvesteerd om andere vormen van duurzame energie te onderzoeken?*
- *Is het niet veel handiger om het duurzame energievraagstuk regionaal op te pakken en zo met elkaar regie te voeren op alle plannen in de regio voor windmolens?*
- *Waarom dwingt u geen duurzame nieuwbouw af als u klimaatneutraal zijn zo belangrijk vindt?*
- *Gaat u voor het beste plan of per definitie voor windenergie?*

Houten is een groene gemeente, die ook voor toekomstige generaties een leefbare aarde wil nalaten. Klimaatverandering is hier een bedreiging voor. Klimaatbeleid is dan ook al jaren één van de speerpunten van het Houtense milieubeleid. Al in 1999 heeft de gemeente Houten een duurzame energiescan laten uitvoeren. Daarin is verkend welk percentage duurzame energie opwek haalbaar was voor Houten.

In 2010 is de ambitie aangescherpt: de gemeente Houten wil in 2040 klimaat- en energieneutraal zijn. Energieneutraal betekent dat alle energie die we in Houten verbruiken lokaal duurzaam opgewekt wordt: 100% duurzame energie dus. Voor deze ambitie is windenergie een belangrijke pijler. Dit is nogmaals bevestigd in het onderzoek dat [TNO in 2016/2017](#) heeft uitgevoerd voor de Kromme Rijnstreek. Zelfs in het meest gunstige scenario qua impact op de omgeving is een energie neutrale Kromme Rijnstreek niet mogelijk zonder windparken. Om de ambitie in 2040 te halen, is inzet nodig op alle nu bekende oplossingen nodig, zoals isolatie/energiebesparing, zonnepanelen (op daken, wegen en velden), biomassa, aardwarmte én windmolens. Alle opties worden verkend door de gemeente.

Naar aanleiding van het Klimaat Akkoord zijn in 2018 16 gemeenten in de regio Utrecht, waaronder Houten, gestart om samen een Regionale Energie Strategie te maken. In de Regionale Energie Strategie spreken we af hoe we samen (letterlijk) ruimte gaan maken voor het opwekken van

duurzame energie. Daarvoor is eerst een energieanalyse gemaakt. De energieanalyse is vergelijkbaar met het TNO-onderzoek voor de Kromme Rijnstreek, maar dan 1. voor een groter gebied en 2. op basis van het huidige energieverbruik en met een inschatting voor het toekomstige energieverbruik. De resultaten van deze analyse komen in januari 2019 beschikbaar. Dit vormt de basis voor de afspraken en het proces over duurzame energie in de regio. De inwoners van Houten worden hierbij betrokken.

De gemeente heeft zelf medewerkers in dienst met kennis van zaken over duurzaamheid en energie. Ook maakt de gemeente regelmatig gebruik van aanvullende externe kennis. Hoeveel er is geïnvesteerd in onderzoeken en kennisvergarig naar duurzame energie heeft de gemeente niet exact bijgehouden.

De gemeente vindt duurzame nieuwbouw ook belangrijk en wenselijk. Dit kan de gemeente alleen stimuleren, er zijn geen middelen om dit af te dwingen.

6. Aantasting van landschap

Vragen die zijn gesteld:

- *Het landschap in deze streek is van grote, landschappelijke waarde: windmolens doen daar geen recht aan*
- *Wat zullen de gevolgen van de windmolens zijn op recreatie in het gebied*
- *Effecten van dit plan op de natuur c.q. andere natuurgebieden (bijvoorbeeld Buitenwaard)*

Windpark Goyerbrug is voorzien op het Eiland van Schalkwijk in de Kromme Rijnstreek, specifiek het deelgebied Komgronden ten noorden van Schalkwijk. Landbouw is de belangrijkste functie in dit deelgebied. Daarbij is er ruimte voor combinaties met recreatie, natuur en de productie van duurzame energie. Juist vanwege het landschap is aansluiting gezocht bij bestaande grootschalige infrastructuur: het Amsterdam-Rijnkanaal. Feit is dat windturbines in een groot gebied zichtbaar zijn. De landschappelijke impact hiervan beleven mensen verschillend. Over de gevolgen van windparken (op land) op recreatie is weinig bekend.

De provincie beoordeelt de gevolgen van het windpark op natuur. Zij is de vergunningverlener voor de ontheffing van de Wet natuurbescherming. De initiatiefnemer heeft in het voorjaar een aanvraag voor deze ontheffing bij de provincie ingediend. Deze is nog in behandeling.

7. Rol Provincie Utrecht

Vragen die zijn gesteld:

- *Is de provincie Utrecht bevoegd gezag voor dit windpark*
- *Klopt het dat de provincie het windpark niet gaat afdwingen?*
- *Zal de provincie Utrecht gaan inpassen als de gemeente Houten de vergunning niet verleend?*
- *Zal de provincie Utrecht rekening houden met draagvlak als toetsingscriteria in geval van inpassing?*

De onderstaande antwoorden zijn door de Provincie Utrecht gegeven:

De provincie heeft een landelijke taakstelling en een eigen ambitie om via windenergie te voorzien in de opwek van duurzame energie. Er moet een minimale hoeveelheid aan windenergie in de provincie geregeld worden.

De wetgever, de Tweede Kamer, heeft over de rol van de provincie een aantal zaken besloten. Allereerst bepaalt de wet (Artikel 9 Elektriciteitswet) dat provincies bevoegd gezag zijn. Dat wil zeggen dat de provincie in eerste instantie de overheid is die het hele proces bij realisatie van een windpark regelt (een inpassingsplan maakt). De wet zegt hierover dat Provinciale Staten bevoegd is om dit proces te regelen. Dit is geen verplichting dat er iets moet komen, maar als er iets komt dit in eerste instantie aan Provinciale Staten is om te regelen. De provincie mag dit ook aan een gemeente overlaten indien, zoals de wet zegt, “redelijkerwijze niet valt te verwachten dat toepassing de besluitvorming in betekenende mate zal versnellen of dat daaraan anderszins aanmerkelijke voordelen zijn verbonden.” De wet er dus van uit dat de gemeente welwillend is om mee te werken. De provincie Utrecht heeft voor de locatie Goyerbrug het proces overgedragen aan de gemeente Houten. Met andere woorden: de gemeente mag zelf de besluitvorming organiseren.

Wat als de gemeente weigert mee te werken of de vergunning niet verleent? Dan komt de toepassing van de wet te vervallen en is de provincie weer aan zet. De wet zegt hierover: "*Provinciale Staten geven in ieder geval toepassing aan de bevoegdheid, indien de betrokken gemeente een aanvraag van die producent heeft afgewezen*". De provincie neemt dan een besluit over Windpark Goyerbrug. Zolang de provinciale taakstelling voor windenergie niet is bereikt, mag de provincie dit besluit alleen baseren op zogeheten goede ruimtelijke ordening. Wat goede ruimtelijke ordening is, is door Wet Ruimtelijke Ordening en de jurisprudentie hierover ingevuld. De vraag of sprake er is van een goed woon- en leefklimaat maakt hier onderdeel van uit. Daarbij spelen bijvoorbeeld belangen als geluid, slagschaduw, veiligheid, natuur en dergelijke. Voor de meeste belangen zijn wettelijke normen afgesproken, bijvoorbeeld wat wel of geen geluidhinder is.

Draagvlak wordt wettelijk niet gezien als ruimtelijk belang. De provincie mag een aanvraag niet afwijzen als het aan alle ruimtelijke belangen voldoet. Via inspraak kan een ieder zijn of haar belang aangeven. Als de provincie de aanvraag toch afwijst, dan kan de rechter het weigeringsbesluit vernietigen. Voor een rechter zal meespelen dat het project al geruime tijd in structuurvisies is opgenomen en bij herhaling daarin is gebleven. Uiteraard moeten onderzoeken uit begintijd wel geactualiseerd zijn.

Los van de wet vindt de provincie het belangrijk dat de omgeving bij de besluitvorming wordt betrokken. Het heeft dan ook de voorkeur van de provincie (voor zover de wet dat dus toestaat) dat de gemeente het project trekt.

8. Vergelijkingen met het buitenland (of andere regio's)

Vragen die zijn gesteld:

- *In buitenland worden momenteel windparken stilgezet vanwege effecten op omwonenden (bijv. in Duitsland, Denemarken)*
- *In buitenland gelden andere wet- en regelgeving*
- *Volgt de gemeente de ontwikkelingen in het buitenland?*
- *In Noord Holland is strenger beleid en mogen binnen een straal van 600 meter rondom de windmolens geen woningen staan. Waarom hanteert gemeente Houten deze norm niet?*

Windenergie is wereldwijd een groeiende energiebron¹. Wij zijn niet op de hoogte van landen die besloten hebben te stoppen met windenergie. Wel zijn er losse projecten in het buitenland die zijn gestopt (Beieren, een paar gemeenten in Denemarken) en waar kritisch naar windenergie gekeken wordt. Deze situaties zijn niet één op één te vertalen naar Nederland. Sowieso kent ieder land zijn eigen wet- en regelgeving. In Houten geldt de Nederlandse wetgeving en provinciale (ruimtelijke) regelgeving. In de wetgeving staan eisen voor bijvoorbeeld geluid, slagschaduw en veiligheid. In de provinciale regelgeving staan ruimtelijke voorwaarden, zoals potentieel geschikte locaties en de minimale of maximale hoogte op deze locaties.

De regels in Noord-Holland zijn anders dan die in de provincie Utrecht. De gemeente Houten moet zich aan de regels van de Provincie Utrecht houden. Provincies hebben de vrijheid om recht te doen aan onderlinge verschillen. De politieke verhoudingen in Provinciale Staten zijn verschillend. Bovendien heeft Noord-Holland de taakstelling voor windenergie al gerealiseerd, waar de Provincie Utrecht (die een aanzienlijk lagere taakstelling heeft) nog niet klaar is met de taakstelling. Zie hiervoor de monitor Wind op Land van de rijksoverheid:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/07/10/kamerbrief-over-monitor-wind-op-land-2017>

---

¹ Zie <https://www.greenbyte.com/resources/evolution-of-wind-power/>

9. Proces van vergunningsaanvraag

Vragen die zijn gesteld:

- Wat kun je als burger nog aan invloed uitoefenen als je voor of tegen het windpark bent?
- Is het eerlijk dat omwonenden maar 6 weken bezwaartermijn hebben en gemeente 26 weken om aanvraag in behandeling te nemen?
- Kan de gemeente Wijk bij Duurstede nog invloed uitoefenen?
- Maakt de draagvlaktoets die de initiatiefnemer moet opstellen onderdeel uit van de documenten die hij bij de aanvraag moet indienen?

Tijdens de gespreksavonden zijn de processtappen van een vergunningsaanvraag toegelicht aan de hand van het schema hieronder. Het schema licht in 10 stappen toe welke route wordt afgelegd. Stap 1 is het moment van ontvangst van de aanvraag en stap 10 is de mogelijkheid om in beroep te gaan bij de Raad van State. De gemeentelijke besluitvorming vindt op hoofdlijnen in twee rondes plaats: 1. ontwerpbesluit en 2. (definitief) besluit. Van aanvraag tot (definitief) besluit heeft de gemeente 26 weken de tijd: dit is eenmalig te verlengen met 6-8 weken.

De eerste stappen in het proces zijn het ontvangen van de aanvraag en het controleren of deze volledig is. Een participatie- en communicatieplan is geen verplicht onderdeel, maar de gemeente heeft de initiatiefnemer verzocht dit wel toe te voegen. De gemeente houdt de initiatiefnemer verantwoordelijk voor het creëren van draagvlak onder direct betrokkenen.

De groene vlakken in het schema zijn de processtappen waar alle belanghebbenden formele inspraak hebben op de besluitvorming. Ook buurgemeenten zoals Wijk bij Duurstede zijn belanghebbend en kunnen inspraak indienen.

Het eerste moment is het Ronde Tafel Gesprek (RTG) dat de gemeenteraad organiseert voordat zij in debat gaat over de ontwerpverklaring van geen bedenkingen dat zij naar aanleiding van de omgevingsvergunningaanvraag afgeven. Tijdens deze RTG's gaan gemeenteraadsleden in gesprek met belanghebbenden over de aanvraag. Na de gemeenteraad neemt het college een ontwerpbesluit over het wel of niet verlenen van de vergunning. Dit ontwerpbesluit wordt zes weken ter inzage gelegd: dit is een wettelijk vastgestelde termijn. In deze periode kunnen alle betrokken (dus bewoners, andere overheden, de initiatiefnemer) hierop een zienswijze indienen.

Na deze stappen herhalen bovenstaande stappen zich nog een keer (van RTG tot en met het besluit van het college) met bij de informatie alle zienswijzen gevoegd en de beantwoording daarop vanuit de

gemeente. Daarop wordt het definitieve besluit genomen om wel of geen vergunning te verlenen. Op het definitieve besluit is beroep mogelijk: eerst bij de rechtbank en daarna nog bij de Raad van State.

Naast alle bovenstaande formele stappen zijn er ook informele momenten voor belanghebbenden en buurgemeentes. De gemeente gaat in het communicatietraject ruimte hiervoor creëren. De wethouder vindt het fijn te vinden om met belanghebbenden en buurgemeentes in gesprek te gaan over de zorgen en belangen en het besluitvormingsproces.

10. Windpark Houten

Vragen die zijn gesteld / opmerkingen die over dit thema zijn gemaakt:

- *Is de evaluatie van Windpark Houten afgerond?*
- *Is de draaiproef van Windpark houten afgerond?*
- *Neemt de gemeente Houten leerpunten uit de evaluatie van Windpark Houten mee in dit proces?*
- *Er blijkt in de praktijk maar weinig opbrengst te zijn bij Windpark Houten, terwijl er tonnen aan subsidie verstrekt zijn. Heeft de gemeente Houten niet ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid om geen publiek geld zomaar over de balk te gooien?*

In 2015 heeft de Universiteit Utrecht een evaluatie uitgevoerd van [Windpark Houten](#). Deze had als doel te leren van de ervaringen met het windpark. Een aantal van de geformuleerde leerpunten zijn in de huidige fase (vergunningaanvraag) en fasen die mogelijk volgen (bouwphase en exploitatie) relevant voor windpark Goyerbrug en worden meegenomen. In het rapport staan voor de vergunningsfase met name aanbevelingen over de communicatie rondom het proces. Informatie over windpark Houten is te vinden op deze internetpagina: <https://www.houten.nl/burgers/natuur-milieu-en-duurzaamheid/duurzaamheid/energie/windpark-houten/>

Eind 2015 discussieerde de gemeenteraad uitgebreid over de uitkomsten van de evaluatie. Resultaat van de raadsdiscussie was dat het college van burgemeester en wethouders met een aantal verbeteracties aan de slag zou gaan. De laatste van deze verbeteracties is een draaiproef. De proef komt erop neer dat de windmolens van 12 april tot en met 11 juli 2018 volgens een ander programma hebben gedraaid. De draaiproef van Windpark Houten is technisch gezien afgerond. Aan de resultaten van het belevingsonderzoek dat naar aanleiding van de draaiproef is uitgevoerd zijn, wordt momenteel de laatste hand gelegd. Daarna zal de gemeenteraad besluiten over de resultaten van de draaiproef.

Nederland wil de hoeveelheid duurzame energie verhogen. Daarover zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord: 14 procent duurzame energieproductie in 2020 en 16 procent in 2023. Om dit te bereiken is er door het Rijk onder andere de SDE+-subsidie ingesteld voor duurzame energie. De gemeente gaat hier dus niet over. De SDE+-subsidie is gekoppeld aan de daadwerkelijk geproduceerde elektriciteit. Daardoor krijgen de molens geen subsidie als ze stil staan.

11. Planschade

Vragen die zijn gesteld:

- *Wat gaat de gemeente Houten doen aan "tegemeetkoming in planschade" voor mensen die binnen het beïnvloedingsgebied wonen?*
- *De WOZ-waarde van de woningen in het beïnvloedingsgebied zullen onvermijdelijk lager worden door dit windpark. Hoe wordt daar iets mee gedaan?*

Woningen kunnen in waarde dalen als gevolg van de bouw van windturbines, als deze in afwijking van het bestemmingsplan gebouwd worden. Omwonenden hebben dan recht op het indienen van een aanvraag voor een tegemoetkoming in planschade of een verzoek tot verlaging van de WOZ waarde.

Een tegemoetkoming in planschade wordt per woning aangevraagd en beoordeeld. Wat onder andere meetelt in de beoordeling is of bewoners op het moment dat zij de woning kochten op de hoogte konden zijn van de plannen voor een windpark. De gemeente Houten huurt voor de beoordeling van

planschade een adviesbureau in. Bij toegekende planschade keert de gemeente de vastgestelde vergoeding uit. Een deel van de schade is altijd voor eigen rekening van de huiseigenaar. Dit noemt men het normaal maatschappelijk risico. Rechtbanken hanteren de regel dat waardedalingen van minder dan 2 procent rond bouwprojecten of objecten zoals elektriciteitsmasten, umts-antennes of windmolens niet hoeven te worden gecompenseerd. De gemeente kan de planschadecosten verhalen op de bouwer (exploitant) van het windpark. Dit wordt vastgelegd in een (planschade)overeenkomst tussen exploitant en gemeente, die getekend wordt voor de verlening van de omgevingsvergunning.

Ook kunnen huiseigenaren een verzoek indienen voor verlaging van de WOZ waarde van hun woning als ze verwachten dat deze in waarde gedaald is. Het al dan niet vaststellen van een lagere WOZ waarde is erg afhankelijk van feiten en plaatselijke omstandigheden. De vaststelling van WOZ waarde is door de gemeente Houten uitbesteed aan de BgHU. Op de website van BgHU staat meer informatie over hoe bezwaar te maken tegen WOZ waarde: <https://bghu.nl/informatie-over-de-woz-waarde>

Op de informatiepagina's van het Rijk staat beknopt wat informatie over windmolens in relatie tot woningwaarde: <https://www.windenergie.nl/leefomgeving/windmolens-en-woningwaarde>

12. Initiatiefnemer

Vragen die zijn gesteld:

- *Is de initiatiefnemer verantwoordelijk voor draagvlak en hoe gaat u dit toetsen?*
- *Hoe moet de initiatiefnemer aantonen dat hij draagvlak heeft gecreëerd?*
- *Wat vindt u van de financiële regelingen die de initiatiefnemer met direct omwonenden treft?*
- *Toetst de gemeente de economische betrouwbaarheid van de initiatiefnemer en krijgt de gemeente inzage in de business case?*

De initiatiefnemer voor dit plan is ondernemer Ruben Berendts van Windpark Goyerbrug BV. De gemeente Houten vindt, net als bij andere vergunningsaanvragen, dat de initiatiefnemer moet zorgen voor draagvlak voor zijn plan. De gemeente toetst zijn participatie- en communicatieplan van de initiatiefnemer aan de [leidraad communicatie en participatie](#) bij (bouw) initiatieven.

Dat de initiatiefnemer praat met de meest direct omwonenden over financiële compensatie is bij de gemeente bekend. De gemeente kent de exacte inhoud van deze afspraken niet en kan hier daarom niet op reageren.

De economische uitvoerbaarheid van een plan is aan de initiatiefnemer. Bij de vergunningsaanvraag levert de initiatiefnemer (op hoofdlijnen) informatie aan over de business case, inclusief zaken als de omvang van financiële compensatie en financieringsbronnen. De gemeente beoordeelt deze stukken op haalbaarheid. In sommige gevallen kan de gemeente een [Bibob-onderzoek](#) doen.

Gestelde vragen voor de initiatiefnemer om te beantwoorden:

- *Kunt u uitleggen hoe het windpark eruit gaat zien? Hoeveel molens worden het bijvoorbeeld, en welke hoogte hebben deze? Hoe hoog is de tiphoogte van de turbines? Waarom worden de molens zo hoog? Zijn er andere plekken in Nederland waar dergelijke hoge molens staan?*
- *Kunnen belanghebbende nog iets vinden van de hoogte van de windmolens?*
- *Hoeveel geluidsoverlast gaan de windmolens geven?*
- *Wat zijn de kosten en baten van het windpark voor de initiatiefnemer?*
- *Stel dat de windmolens er toch komen, dan wil ik er toch iets voor terug. Kunnen wij als bewoners ook mee-participeren in het windpark?*

13. Suggesties die zijn meegegeven aan de gemeente Houten

- Visualisaties (3D) laten maken van de windmolens in de bestaande omgeving
- Vervolg met 3 partijen: initiatiefnemer, gemeente en belanghebbenden

- Ook mensen buiten de 2500 meter meenemen in besluitvorming
- Een bewoners effect rapportage maken ten behoeve van de besluitvorming
- Deel van opbrengsten uit de windmolens in andere (duurzame) initiatieven in de betreffende wijken investeren
- Financiële participatie kan draagvlak vergroten
- Inzicht geven in de wet- en regelgeving
- Openbaar maken van de toetsingscriteria
- Beter afstemmen met buurgemeenten over alle plannen die er spelen in de regio

Alle bovenstaande suggesties worden meegenomen in het vervolg van dit proces. De gemeente heeft toegezegd 3D visualisaties te laten maken. Een aantal suggesties, zoals inzicht geven in wet- en regelgeving en toetsingscriteria, zijn al in dit verslag verwerkt.

14. Tot Slot...

Aan het einde van iedere gespreksavond heeft de wethouder iedereen bedankt voor aanwezigheid en inbreng. Ze begrijpt dat dit een moeilijke kwestie is en ziet zelf ook dat de gemeente hier een lastige afweging te maken heeft. Ze geeft daarbij nogmaals aan dat de energietransitie waar we voor staan in Nederland, en dus ook in gemeente Houten en regio Kromme Rijn Streek, offers van iedereen zullen vragen. Hier gaat Houten volgend jaar met de regio in het kader van de Regionale Energie Strategie en het lokale energiebeleid ook met haar inwoners over in gesprek. Desalniettemin is er voor Windpark Goyerbrug eerder een aanvraag in behandeling te nemen.

Ze geeft aan dat deze gespreksavonden een eerste stap zijn om met elkaar over dit onderwerp te praten. Heeft u behoefte om bijvoorbeeld bij u thuis met haar over dit onderwerp in gesprek te gaan? Stuur een mail naar gemeentehuis@houten.nl.

Als u nog suggesties heeft voor het vervolgproces en hoe u hierbij betrokken wilt worden, dan horen wij dat ook graag. U kunt contact met ons opnemen via gemeentehuis@houten.nl.